

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΥ.

Ἐκ τῶν τελευταίων εἰδησεων γνωρίζομεν τανυν ὅτι ὁ κομήτης τοῦ ἔτους τούτου παρατηρήθη καὶ ὠρίσθη κατὰ τὴν θέσιν αὐτοῦ ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀστεροσκοπείων ἀπὸ τῆς 20/8 Ἰουνίου ἔ. ἂ. ὅτε γνωστὸν δέ, τότε μόνον δύνανται τις νὰ κρίνῃ ὁρθῶς περὶ τῆς θέσεως καὶ τῆς μορφῆς τῆς τροχίας κομήτου τινός, ὅταν ὀρισθῶσι τρεῖς ἀκριβῶς θέσεις τοῦ κομήτου ἐν τῇ στερεώματι. Αἱ θέσεις δὲ αὗται συγκρίνονται συγχρόνως πρὸς τρεῖς ἄλλας ἐπὶ τῆς γῆς θέσεις, σχετικῶς πρὸς τὸν ἥλιον, ὁρίζουσι τὴν φύσιν τῆς τροχίας τοῦ κομήτου. Ἐκ τούτου γίνεται ὁλῶς ὅτι πᾶσα γνώμη στερεοῦται ἀξίως πρὶν ἢ συμπεριληφθῶσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπασαι αἱ παρατηρήσεις. Δύνανται τις δὲ ταχέως καὶ ἀκριβῶς νὰ ὀρίσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς τροχίας, νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὴν κατὰ τὴν θέσιν, κατὰ προσέγγισιν δὲ καὶ κατὰ τὴν μορφήν αὐτῆς ἐξ ὀλίγων παρατηρήσεων. Ἄλλ' ἅπας ὁ περιδρόμος τῆς τροχίας μένει ἐντελῶς ἄγνωστος εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, μέγισται δὲ εἰσὶν αἱ δυσχερεῖαι πρὸς ἀκριβὴ τοῦτου ὁρισμόν, ὅταν ὁ κύκλος τῆς τροχίας συμπληρωταί εἰς διάστημα ἑκατονταετηρίδων. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἀρκοῦμεθα εἰς τὸ σχῆμα παραβολικῆς τροχίας.

Μῆκος τοῦ περιλήλου καλεῖται ἡ θέσις ἔνθα ὁ κομήτης, ἀπὸ τοῦ ἡλίου θεωρούμενος, εὐρίσκειται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς περιηλικιότητος αὐτοῦ. ἀριθμεῖται δὲ τοῦτο κατὰ τὸ ἡλιον κεντρικὸν μῆκος καὶ πλάτος. Σημεῖον δὲ ἀνὸν τῆς τομῆς τῶν γραμμῶν (node) καλεῖται ἡ θέσις, ἔνθα καθ' ὅποιοι γίνομαι ἡλιοκεντρικὸς ὁ κομήτης τέμνει τὸ ἐπίπεδον τῆς γῆνης τροχίας μεταβαίνων ἀπὸ τοῦ νοτίου πρὸς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον. Πρὸς ὁρισμόν δὲ τῆς θέσεως τοῦ κομήτου λαμβάνεται ὅπ' ὅσιν καὶ ἡ κλίσις τοῦ ἐπιπέδου τῆς τροχίας τοῦ κομήτου πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἑκλειπτικῆς ἢ πρὸς τὸ τῆς γῆνης τροχίας.

Πρὸς ὁρισμόν δὲ τῆς μορφῆς τῆς τροχίας δεόν νὰ γνωρίζωμεν τὴν ἑγγυστάτην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἡλίου, ὅτε ὡς μὲν λαμβάνεται ἡ ἀπόστασις τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ ἡλίου.

Περὶ τοῦ σημερινοῦ δὲ κομήτου ἐξάγομεν τὰ ἀκόλουθα ἀξιόλογα συμπέρασματα. Ὅτι ὁ κομήτης οὗτος τρέχει ἐπὶ τῆς αὐτῆς τροχίας, ἣν διέτρεξε καὶ ὁ μέγας κομήτης τοῦ 1807. Ὅτι οὐδαμῶς εἶνε ὅμοιος μετ' αὐτοῦ, καθόσον ὁ Bessel ὑπολογίζει τὸν περιδρόμον τοῦ κομήτου τοῦ 1807 εἰς 1543 ἔτη. Ἐνταῦθα δὲ ἔχομεν ἕν παράδειγμα, καθ' ὃ δύο μέγιστα καὶ προσόμοια σώματα τοῦ αὐτοῦ εἶδους κινουμένων διὰ τοῦ ἴδιου καὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν δρόμου περὶ τὸν ἥλιον.

Ἐκ τοῦ ἐπομένου συγκριτικοῦ πίνακος ἐξάγεται κατὰ πόσον προσομοιάζουσιν ἀλλήλοις τὰ πρὸς ὁρισμόν ἀναγκαῖα στοιχεῖα τῆς τροχίας ἀμφοτέρων τῶν κομητῶν.

Κομήτης τοῦ 1807.

Κομήτης τοῦ 1881.

Χρόνος τοῦ περιηλίου 1807 Σεπτέμβρ. 19.	1881 Ἰουν. 17
Μῆκος τοῦ περιηλίου.....	271 ⁰ 266 ⁹
Μῆκος τῆς συμβολῆς τῶν γραμμῶν.	267 ⁰ 271 ⁰
Κλίσις.....	63 ⁰ 63 ⁰
Περιήλιος ἀπόστασις.....	0,65..... 0,73

Ἡ περιήλιος ἀπόστασις ἀριθμουμένη κατὰ γεωγραφικὰ μίλια ἦτο 13 - 14 1/2 δισεκατομμύρια τοιοῦτων γεωγραφικῶν μιλίων. Ἡ ἀπόστασις δὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἦτο κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον πολὺ ἐλάσσων.

Ὁ πυρὴν τοῦ κομήτου ἐδείκνυε σαφῶς κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου 24 - 29 (βεβαίως δὲ καὶ πολλοὶ πρότερον) ἐκχυσε φωτεινὴς ὕλη πρὸς τὸν ἥλιον, αἵτινες καμπτόμεναι ἐσχημάτιζον τὴν παραβολικὴν φύσιν τῆς οὐρᾶς, φαινόμενον παρατηρηθὲν συχνάκις, ὅσον κατὰ τὰ ἔτη 1744, 1769, 1811, 1835, 1858, 1860, 1861, 1862, 1874.

Ὁ κομήτης τοῦ 1881 ἄλλως ἦτο ἄνευ ἑνδιαφέροντος θεωρούμενος καὶ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, καθόσον ἐκ τῆς μεγάλης καὶ ἐπιβαλλούσης μορφῆς αὐτοῦ ἐφαινότο μικρότατον μόνον μέρος καὶ ἀόριστος τις νεφέλη. Ὁ κομήτης οὗτος θέλει προσεγγίξῃ πρὸς τὸν βόρειον πόλον μέχρι τῆς 20/8 Ἰουλίου, θέλει μείνῃ 7 3/4 βαθμοὺς μακρὰν τούτου, τότε δὲ θέλει στραφῇ ἀρτερόθεν καὶ θέλει κατέλθῃ πρὸς νότον. Πρὸ πολλοῦ χρόνου ἀπομακρύνεται ταχέως ἀπὸ τοῦ ἡλίου

καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, μόλις δὲ θὰ δύνανται τις ν' ἀνεύρῃ αὐτὸν κατὰ τὴν πανσέληνον τοῦ Αὐγούστου ἄνευ τηλεσκοπίου.

Ἀθῆναι, 1881. Ἰουλίου 7.

Dr. J. F. Julius Schmidt,

Διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθῆναις Ἀστεροσκοπίου.

ΤΟ ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ Γ' ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ
ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ.

Ἐν τῶν σπουδαιότατων κατασκευασμάτων τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὅπερ μεγάλας ἐπέδρασαν εἰς τὴν πρόοδον αὐτῶν, εἶνε ἡ καθιέρωσις διεθνῶν ἐκθέσεων τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῆς τέχνης, καὶ ἡ σύστασις διεθνῶν ἐπιστημονικῶν συνεδρίων. Διὰ τῶν ἐκθέσεων τούτων συγκεντρῶνται ὡς ἐν ἐνὶ Μουσεῖῳ ἡ τεχνικὴ παραγωγὴ παντὸς ἔθνους, καὶ καταδεικνύεται ἡ ἐργασία, ἡ ἀγχινοία, ἡ φυσικὴ καὶ τεχνητὴ παραγωγικότης ἐκάστου αὐτῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τέχνης τῶν ἐπιστημῶν ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ καθημερινοῦ βίου διὰ τῶν ἐκθέσεων τούτων δὲ ἔθνη γνωρίζουσιν ἀλλήλα συναντῶμενα ἐν τῇ αὐτῇ χώρῳ, καὶ παραθέτοντα ἑκάστον τὰ ἴδια φυσικὰ καὶ τεχνικὰ προϊόντα.

Τὰ αὐτὰ ἀγαθὰ τῶν βιομηχανικῶν ἐκθέσεων παρήγαγε καὶ ἡ σύστασις τῶν ἐπιστημονικῶν συνεδρίων, ἐν οἷς συνέχονται τῶν ἐθνῶν οἱ ἀριστοὶ ἐπιστήμονες πρὸς ἐκθεσιν καὶ λύσιν ἐπιστημονικῶν θεμάτων, ἐπικαλούμενοι τὴν βοήθειαν ἀλλήλων ὅπως εὐρύνωσι, φωτίσωσι καὶ ἐκτείνωσι τὰς ἐπιστημονικὰς τρίβους, ἡ τάμνωσι νέας πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος.

Τοιαῦτα δὲ ὑπῆρξαν τὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἐκθέσεων καὶ συνεδρίων ἀγαθὰ, ὥστε ἐγένετο πρὸς πλείοτεράν ὠφέλειαν καὶ ὑποδιαίρεισι αὐτῶν, καὶ συγκαλοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε τὴν πρωτοδοουλίαν λαμβάνοντος ἔθνους οὐ μόνον γενικαί, ἀλλὰ καὶ μερικαὶ κλάδοι μόνον τινῶν βιομηχανικῶν ἢ ἐπιστημονικῶν. Σπεύδουσι δὲ τὰ ἔθνη, ἐν οἷς ἐπιστήμη καὶ τέχνη ἐδρεύει, τέκνα ἀμφοτέρων τῆς ἐργασίας τῶν κυβερνήσεων καὶ τῶν ιδιωτῶν, νὰ καρπωθῶσι, ὅτι ἐξ αὐτῶν ἤθελε προκύβει ἀγαθόν.

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον ἐνεστῶτος ἔτους πρόκειται νὰ συνέλθῃ ἐν Εὐατρίε τρίτον Γεωγραφικὸν Συνέδριον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας πρὸς ἐπὶλύσιν διαφόρων θεμάτων γεωγραφικῶν, ὁμοίων τῷ συνελθόντι πρό τινων ἐτῶν ἐν Παρίσιος.

Αἱ κατὰ τὰ τελευταία ἔτη γινόμεναι σπουδαῖα ἀνακαλύψεις εἰς τὰ ἐνδοτέρα τῆς Ἀφρικῆς, ἡ ἐξέρευνσις τοῦ ἀρκτικού πόλου, ἡ μεγίστη ἀνάπτυξις, ἣν ἔλαβον αἱ ἀνθρωπολογικαὶ σπουδαὶ καὶ προϊστορικαί, ἡ ἐφεύρεσις τελεσιτέρων ἐργαλείων πρὸς ἀκριβεῖς καταμετρήσεις, κατέστησαν ἀναγκασίαν τὴν πρόσκλησιν τοῦ Συνεδρίου τούτου.

Τὸ συνέδριον θέλει διαιρεθῇ εἰς 8 τμήματα, ὧν ἑκάστον ὑποδιαιρεθῆσεται εἰς κλάσεις. Τὰ 8 δὲ μεγάλα ἐπιστημονικά τμήματα εἶνε τὰ ἐπόμενα.

- 1) Γεωγραφία μαθηματικὴ, γεωδαισία, τοπογραφία.
- 2) Ὑδρογραφία καὶ θαλασσία γεωγραφία.
- 3) Γεωγραφία φυσικὴ, μετεωρολογικὴ, γεωλογικὴ, βοτανικὴ, ζωολογικὴ.
- 4) Γεωγραφία ἱστορικὴ, ἱστορία τῆς γεωγραφίας.
- 5) Γεωγραφία οἰκονομικὴ, ἐμπορικὴ, στατιστικὴ.
- 6) Μεθοδολογία, διδασκαλία καὶ διάδοσις τῆς γεωγραφίας.
- 7) Ἐξερυνήσεις χωρῶν καὶ γεωγραφικὰ περιοδεῖαι.

Κατὰ τὰ τμήματα ταῦτα θέλει γίνῃ καὶ ἡ διανομὴ τῆς γεωγραφικῆς ὕλης, ἥτις θ' ἀποτελεῖται ἐκ συγγραμμάτων, ἐκ πινάκων καὶ χαρτῶν, καὶ ἐξ ἐργαλείων παρατηρήσεων, καταμετρήσεων καὶ διδασκαλίας. Ὁ κατάλογος τῶν ὑποδιαίρεισεων τῶν ὀκτὼ τμημάτων εἶνε ἐκτενής· μεταφέρομεν δ' ἐνταῦθα τὰς κυριώτερας αὐτῶν, ὅπως καταδείξωμεν τὴν ἑκτασιν τῶν γεωγραφικῶν μελετῶν.

Α' Τμήμα. — Ἐργαλεῖα πρακτικῆς γεωμετρίας. Συσκευαὶ καὶ ἐργαλεῖα τοπογραφίας, γεωδαισίας καὶ ἀστρονομίας. Ἐργαλεῖα καταμετρήσεως ταχύτητος καὶ μήκους. Πίνακες τῶν ἀστεριῶν. Πίνακες ὕψομετρικοί. Ἐφαρμογαὶ φωτογραφίας. Συγγράμματα σχετικὰ.

Β' Τμήμα.—Φορητά εργαλεία υδρογραφίας. Χρονόμετρα ναυτικά. Βολίδες. Θερμόμετρα πρὸς καταμέτρησιν τῆς θερμοκρασίας εἰς τὰ διάφορα βάθη τῆς θαλάσσης. Πίνακες ναυτικοὶ γενικοὶ καὶ εἰδικοί. Ὁφείεις παραλίων. Πίνακες θαλασσίων ρευμάτων, ἀνέμων καὶ παλινροϊῶν. Συγγράμματα υδρογραφικὰ καὶ ναυτικά. Ὅδηγοὶ ναυτιλλομένων. Θέσεις τῶν ὑποβρυχίων τηλεγραφικῶν συρμάτων.

Γ' Τμήμα.—Ἐργαλεῖα πρὸς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις. Πίνακες, ἄλταντες, σφαίραι πρὸς μετεωρολογικὰς μελέτας. Πίνακες γεωλογικῆς, ζωολογικῆς καὶ βοτανικῆς γεωγραφίας. Συγγράμματα σχετικὰ.

Δ' Τμήμα.—Πίνακες ἐθνογραφικοὶ. Σχετικὰ συγγράμματα.

Ε' Τμήμα.—Συγγράμματα καὶ πίνακες τῆς ἱστορικῆς γεωγραφίας. Ἔργα καὶ χειρόγραφα ἀρχαῖα καὶ νέα, χρήσιμα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς γεωγραφίας. Πίνακες καὶ σφαίραι ἀρχαῖαι. Ἐργαλεῖα, ἄντικα μὲτεχειρίζοντο οἱ ἀρχαῖοι γεωγράφοι, οἷον ἀστρολάβια κτλ.

Σ' Τμήμα.—Συγγράμματα, πίνακες καὶ διαγράμματα τῆς στατιστικῆς γεωγραφίας, τῆς οἰκονομικῆς καὶ ἐμπορικῆς (πληθυσμὸς, γεωργία, βιομηχανία, ἐμπορία, δημόσια ἔργα κτλ.) Συλλογαὶ προϊόντων καὶ ἐμπορευσίων ὧν ὅλῳ ἔξοψιν γεωγραφικῇ.

Ζ' Τμήμα.—Μέθοδοι καὶ πραγματεῖαι πρὸς διδασκαλίαν τῆς γεωγραφίας. Πίνακες καὶ ἄλταντες γεωγραφικοὶ, λεξικά γεωγραφικά. Ἡμισφαίρια γήινα καὶ οὐράνια, σφαίραι. Πίνακες τοπογραφικοὶ, πίνακες ἐν ἀναγλύφῳ. Μέθοδοι χαρτογραφικαὶ (διὰ φωτογραφίας, ἡλιοτυπίας, λιθογραφίας, ζυγογραφίας, φωτολιθογραφίας, χρωματολιθογραφίας κτλ.)—Γλῆκὰ καὶ συσκευαὶ πρὸς κατασκευὴν γεωγρ. πινάκων.

Η' Τμήμα.—Ἐργαλεῖα πρὸς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις καὶ σχέδια τοπογραφικὰ πρόχειρα. Βαρόμετρα καὶ θερμόμετρα ὁδοπορίας, ὁδόμετρα. Φωτογραφικαὶ φορηταὶ συσκευαὶ. Ὁδοπορικοὶ πίνακες. Ὅδηγοὶ πρὸς γεωγραφικὰς ἐκδρομὰς. Ἀποσκευαὶ ὁδοπορικαί, φορητὰ ὄπλα, σκευὰ, φαρμακείον, ἐνδύματα ἀδιόδοχα, λυχνία φορητὰ καὶ φωτισμὸς κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὁδοπορίας καὶ κατασκηνώσεις. Συγγράμματα καὶ δημοσιεύσεις παντὸς εἴδους σχετικὰς πρὸς τὰς γεωγραφικὰς περιόδους.

Τοιαύτη εἶναι περίπου ἐν συντόμῳ ἡ ὕλη, ἣτις θέλει ἐκτεθῇ ἐν τῷ Γεωγραφικῷ Συνεδρίῳ. Ἀλλὰ πλὴν τούτων θέλουσι γίνεαι καὶ ἑμιλεῖαι ὑπὸ Ἰταλῶν λογίων ἐπὶ θεμάτων γεωγραφικῶν σπουδαιωτάτων, τοπικοῦ καὶ γενικοῦ διαφέροντος, ἀναγόμεναι εἰς τὰ 8 διάφορα γεωγραφικὰ τμήματα, ἡ σχετιζόμενα πρὸς αὐτὰ. Παραλείποντες τὸν κατάλογον τούτων σημειώμεν ἀπλῶς ὅτι αἱ πλείοντα ἐκθέσεις ἀνήκουσιν εἰς τὸ 4 τμήμα τῆς ἀνθρωπολογικῆς καὶ ἐθνογραφικῆς γεωγραφίας τῆς ἰταλικῆς Χερσονήσου.

Τὸ Συνεδρίον τούτου πολλοὶ τῶν διασημοτέρων γεωγράφων καὶ ἐξερευνητῶν τῶν πόλων τῆς Ἀφρικῆς, Ἀσίας καὶ Ἀμερικῆς ἐνεργήσαν μὲλη, ἀπέστειλαν δὲ τὰ διάφορα προσκληθέντα ἔθνη ἀντιπροσώπους, τὸ πλεῖστον καθηγῆτας τῆς γεωγραφίας καὶ προέδρους γεωγραφικῶν ἐταιριῶν, κομιστάς τῶν καρπῶν τῆς ἐργασίας των.

Ἡ Ἑλλάς; Ἡ Ἑλλὰς προσεκληθῇ, ἀλλὰ ὡς ἐμάθομεν, οὐδὲν θέλει παραθέσει, δὲν ἐξεδόθη προκήρυξις μέχρι τοῦδε, καλοῦσα πρὸς ἐκθεσιν ἔργων γεωγραφικῶν.

Λόγος τῆς ἀπουσίας ταύτης προτείνεται ἡ ἑλλειψὶς ἔργων γεωγραφικῶν καὶ προσώπου καταλλήλου, ὅπως ἐπαίτως παρακαθίστη μετὰ διασήμων γεωγράφων. Καί τοι δὲ εἶχεν ἡ Ἑλλάς τὸ προηγούμενον, καθ' ὃ οὐδὲν προσήνεχεν εἰς τὸ ἐν Παρίσις συνέδριον, οὐδόλως εἰργάσθη κατόπιν, ὡς Κράτος, ὅπως δυνήθῃ νὰ μετᾷσχη εὐπροσώπως τοιοῦτων ἐργασίῶν εἰς τὸ μέλλον.

Ἄλλοτε ἐγράψαμεν ἐν προλογικοῖς μεταφράσεώς μας «Ὁδοπορικῶν Ἡπείρου, Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας» ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ γεωγραφία παρημελήθη, δὲν κατενοήθη ἡ ὠφέλεια τῆς σπουδῆς τῶν διαφόρων αὐτῆς κλάδων. Ἡ διδασκαλία ταύτης θεωρεῖται παρ' ἡμῖν μάθημα τῆς κατωτάτης ἐκπαίδευσως, ἀτελὺς γινόμενη ἐξ ἀτελῶν ἐγχειριδίων ὑπὸ τοῦ τυχόντος καθηγητοῦ. Καὶ ἐν τῇ σχολείῳ καὶ γυμνασίῳ ἡ διδασκαλία ταύτης συνίσταται εἰς ἀπαριθμῆσιν γεωγραφικῶν ὀνομάτων καὶ ἀριθμῶν· ἐν δὲ τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ καὶ πολυτεχνικῇ τὰ ἀνώτερα μαθηματικά, τὰ χρήσιμα εἰς γεωγραφικὰς ἐργασίας, μένουσιν εἰς τὴν καθάραν

σφαῖραν τῆς θεωρίας, ἡ ἐφαρμοζονται τὸ πολὺ εἰς ἀντιγραφὰς ἢ ἐφαρμογὴν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς σχολῆς, ἢ εἰς τὰ περίεργα αὐτῆς.

Ἐν τοῖς ἀρμοδίῳ δὲ ὑπουργείοις στρατιωτικῶν καὶ ἐσωτερικῶν δὲν ὑπάρχει τὸ τμήμα τῶν μηχανικῶν γεωγράφων ἢ τὸ τμήμα τῶν στατιστικοτοπογραφικῶν, ἄντινα λειτουργοῦσιν εἰς ἄλλα ἔθνη, καὶ ὧν εἶχεν ἡ Ἑλλὰς τὰ μέγιστα χρεῖαν, ὅπως γίνῃ γνωστὴ εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας, εἰς αὐτὴν τὴν διοίκησιν, καὶ ὅπως ἐν τοῖς γραφείοις τούτοις διὰ τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐργασίας μορφωθῶσιν ἄνδρες εἰδικοί. Καθὰ δὲ γινώσκουμεν, εἰς γενικὰς ἐργασίας γεωγραφικὰς οὐδέποτε ἀπησχόλησαν αἱ ἑλληνικαὶ κυβερνήσεις τοὺς πολιτικούς ἢ στρατιωτικούς μηχανικούς. Ἄν ὑπάρχουσιν τινες, οἵτινες ἐπραξάν τι ἐπὶ τούτου τὸ ἐπραξάν ἀφ' ἐαυτῶν.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς σχολείοις διδασκαλίας δὲν ἐγένετο σπουδαία σκέψις· χάρις δὲ εἰς τὴν φιλογένειαν τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ κ. Ζαφειροπούλου τὰ δημοτικὰ σχολεῖα πρό τινας χρόνους ἀπέκτησαν μέγαν χάρτην τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν.

Ἔργα δὲ γεωγραφικὰ ἰδιωτῶν ἔχομεν ἱκανὰ περιλαμβάνοντα κλάδους μόνον τινὰς τῆς γεωγραφίας. Περὶ ἡγετικά βιβλία ἐλάχιστα ὑπάρχουσι. Τὸ περιγεῖσθαι ξένας χώρας, τὸ ἀνερευνῆν ἐν κινδύνῳ πολλάκις καὶ ταλαιπωρίας ἀνεξερεύνητα μέρη δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἡμέτερα ἤθη· ἡ εὐγενὴς αὐτῇ ἐργασία ἡ απαιτούσα θυσίας καὶ κόπους θεωρεῖται ὡς τι μάταιον καὶ φορτικόν ἔργον.

Διὸ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι παρ' ἡμῖν οὐδεὶς ὑπάρχει γεωγράφος. Εἰς τὸ Β' ἐν Παρίσις γεωγραφικῶν συνέδριον ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις ἀπέστειλεν τὸν μακαρίτην Λεωνίδαν Παλάσκαν. Ὁρεῖσθαι δ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐκείνη ἦτο ἐπιτυχὴς, διότι ὁ Παλάσκας, καίτοι μὴ εἰδικὸς γεωγράφος, ἦτο καθ' ὅλα παρεσκευασμένος νὰ ἐννοήσῃ τοὺς σοφοὺς τοῦ Συνεδρίου, καὶ μεταδώσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα δι' ἐκθέσεώς του ὅ, τι εἶδε καὶ ἤκουσεν. Ὁ Παλάσκας ἦτο διάσημος ναυτικός, καὶ μαθηματικὸς ἐκ τῶν ἀρίστων. Εἶναι δὲ, καθ' ὅσον ἡμεῖς γνωρίζομεν, ὁ μόνος Ἰώας Ἑλλήν, ὅστις ἀναβὰς εἰς ὕψος 4,000 ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης (ἐπὶ τοῦ ἡφαιστείου τῆς Τενερίφας) ἔκαμε καταμετρήσεις.

Ἀποθανόντος τοῦ Παλάσκα διάδοχος δὲν ἀνεφάνη ἐμβριθής. Ἀλλ' ἂν δὲν ὑπάρχῃ εἰδικὸς γεωγράφος ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἑλλάδα, ὑπάρχουσιν ὅμως, ὡς εἰπομεν ἀνωτέρω, συγγραφαί, ἀναγόμεναι εἰς διαφόρους κλάδους τῆς γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος δούλης καὶ ἐλευθέρως, αἵτινες ἐπρεπε ν' ἀποσταλῶσιν ὅσον ἐάρεθαι καὶ ἀν ὧσιν. Ἡθέλωμεν δὲ ἀδικήσῃ τοὺς ὁπωσδήποτε ἐργασθέντας παρ' ἡμῖν, ἂν δὲν ἵποιοῦμεν μείναν τῶν ἔργων αὐτῶν.

Ἐν πρώτοις δὲ παρατηροῦμεν ὅτι ἀφ' ἧς ἡ κυβερνήσις ἔλαβε γνῶσιν ἐπιτυχίως τῆς προσκλησεως τοῦ Συνεδρίου, μέχρι τῆς τελευταίας προθεσμίας τῆς παραδόσεως, ἡδύνατο νὰ ἐτοιμάσῃ καὶ τινα ἔργα. Χάρτης π. χ. χειρόγραφος, δεκνὺς διὰ χρωμάτων τὰς στατιστικὰς ἐκτάσεις τῆς Ἑλλάδος, τὰς οἰνοφόρους καὶ ἐλαιόφρους, ἡδύνατο ν' ἀναρτηθῇ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Συνεδρίου. Ὡσαύτως χάρτης δεικνὺς τὰ τελεσθέντα δημοσία ἔργα τῆς ὁδοπορίας, χάρτης ταχυδρομικὸς, τηλεγραφικὸς· ὅλα ταῦτα ἡδύνατο νὰ γίνωσιν ὅλον τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν.

Ἐκ τῶν προεκδοθέντων δὲ ἔργων ἡδύνατο ν' ἀποσταλῇ πλήρης σειρά πασῶν τῶν Στατιστικῶν δημοσιεύσεων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ἄλλων ἐκθέσεων ἀναγομένων εἰς τὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς βιομηχανίας, ἐν αἷς διακρίνονται τὰ ἔργα τῶν κκ. Κορδέλλα καὶ Χελδράχ, ὡς πρὸς τὴν ὀρυκτολογίαν, φυτολογίαν καὶ ζωολογίαν τῆς Ἑλλάδος. Εἰς ταῦτα δὲ καταλέγομεν καὶ τὰς δημοσιεύσεις τοῦ κ. Μανιτάκη περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων ἔργων.

Ἡδύνατο ὁπωσδήποτε ν' ἀποσταλῶσι τοπογραφικὰ σχέδια, ἄντινα ἐξετέλεσε τὸ μηχανικὸν τμήμα λόγῳ ὑπηρεσίας, οἷον σχέδια λιμένων, ὁδωγαγείων, γεφυρῶν, λιμνῶν, ὁρεινῶν μεταλλικῶν ἐκτάσεων.

Ὑπάρχουσι δὲ ὁσαύτως ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν σχέδια τοπογραφικὰ, οἷον ἐπὶ παραδείγματος τὸ τοῦ Ἐμμ. Καλλέργη, πινὰς στατιστικῶν τῶν διαφόρων χωρίων τῆς ὁροσεικῆς γραμμῆς ἀπὸ Μολόχας μέχρι Μιτζέλλας, συνοδευσμένοι ὑπὸ 4 λιθογραφημένων πινάκων, καὶ ἄλλα παρόμοια.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων τῶν ἔργων τῶν ὑπαλλήλων, ἄντινα ἐπιθυμῶν ἦτο νὰ ἦσαν πλείοντα καὶ ἀκριθέστερα, ὑπάρ-

χους ἐργασίαι γεωγραφικαὶ γινόμεναι ὑπὸ ἰδιωτῶν περὶ τῆς Ἑλλάδος, αἱτινες ἡδύναντο ναὶ συγκεντρωθῶσι καὶ συλλεχθῶσι τάχιστα, ἂν ἡ κυβέρνησις προσέκαλει τοὺς ἀπαρχοῦ τῆς δούλης καὶ ἑλευθέρας Ἑλλάδος λογίους ναὶ παρασέρουσι τὰ ἔργα αὐτῶν. Δὲν δμοιοῦμεν δὲ περὶ μεταφράσεων γεωγραφικῶν, αἱτινες δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, οὐδὲ πρέπει ναὶ λαμβάνονται. Πρωτότυπα ὅμως ἔργα, μονογραφίαι γεωγραφικαὶ, τοπογραφικαὶ, χωρογραφικαὶ διαπάρουσι περὶ πολλῶν τμημάτων ἑλληνικῶν χωρῶν, πόλεων, νήσων, καὶ ἀναφερόμεν ὀνομασί τας τῆς Μακεδονίας, Πείρου καὶ Θεσσαλίας, τῶν Κυκλάδων Ἀνδρου, Κέω, Τήνου, Σύρου, τῶν μεγάλων νήσων Κρήτης, Σάμου, Κύπρου, Χίου, Λέσβου, τῶν πόλεων Σμύρνης, Φωκαίας, Κωνσταντινουπόλεως, Ἀθηνῶν, τῶν ἐπαρχιῶν Μαρωνείας, Βοδενῶν, Βελεγραδῶν, Τραπεζούντης, Καππαδοκίας, τὰς εἰδικωτέρας δὲ περὶ Φιλιππουπόλεως, Σαράντα Ἑκκλησιῶν, τὰς ἱστορικὰς γεωγραφίας Λευκάδος, Κεφαλληνίας, Ἰθάκης, Κερκύρας, τῶν ἀρχαίων πόλεων Ἰθώμης, Μεσσηνίας καὶ τῶν πέριξ, Ἀμφειας, τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ Φαρῶν, τῆς Κωπαίδος, Λαυρείου, Ἀθηνῶν κτλ., τὰς τοπογραφίας Δωδωκῆς, τῶν Σποράδων Σύμης, Κάσσου, καὶ ἄλλων, αἱ δὲν ἔχομεν προχείρους εἰς τὴν μνήμην. Ἀναφερόμεν δὲ ἐν τοῦτοις καὶ τὰς δούλας ἐπαρχίας, διότι γεωγραφικῶς δὲν ἐνοούμεν δεδixαμένην τὴν Ἑλλάδα.

Δὲν ἦτο δὲ δύσκολόν τι χρῆμα νὰ συνταχθῇ τοῦλάχιστον ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Συνεδρίου ἑκθεσίς τις ἡ κατάλογος τῶν τοιούτων δημοσιεύσεων, ἐν ᾧ νὰ ἐκτίθενται αἱ ἐργασίαι αὐ-
ται, εἰς ἀς δύναται τις νὰ προσθήσῃ καὶ πλείστας ἄλλας μελέτας ἀξίας ἀναγνώσεως καὶ συμβουλῆς, δημοσιευθείσας ἐν περιοδικοῖς ἐλληνικοῖς συγγράμμασιν, ἐν οἷς κατέκεινται ὡς θεσπισμέναι. Διὰ τοιαύτης τινὸς ἐκθέσεως ἤθελε δοθῇ ἐν εὐρείῳ ὁρίῳ οὕτως ἐπεὶ παντὸς ἐλληνικοῦ ἔργου πρωτοτό-
που, ἀναφερομένου εἰς ἓν τῶν ὀκτῶ τμημάτων καὶ δυνα-
μένου νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς εἰς τοὺς ξένους πρὸς γνῶ-
σιν τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος, αἵτινα ἐξηρευνήθησαν ὑπὸ ἐγ-
χωρίων.

Ὅθεν ἐν τούτοις ἐγένετο. Ἡ δὲ ἀποχὴ αὐτῆ τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλει βεβαίως εὐνοϊκῶς κριθῆ, καθ' ἣν σιγίμην μάλιστα μεταβάλλεται εἰρηνικῶς ἡ πολιτικὴ αὐτῆς γεωγραφία.

Ἐν Ἀθήναις, 25 Ἰουνίου 1881.

Α. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

Σημ. Διευθ. τῆς «Ἐστίας». — Τὸ ἀνωτέρω ἀβρὼν τοῦ κ. Α. Μηλιαράκη εἶχεν ἦδη στοιχειοθετηθῇ, δοθὲν πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς «Ἐστίας», ὅτε ἐλάβομεν γνῶσιν τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης ἀγγελίας τοῦ ἐν Βενετίᾳ προέξοντος τῆς Ἑλλάδος, ἣν παραλαμβάνομεν ἐκ τῆς τεργεσταίας «Ἡμέρας» τῆς τελευταίας ἐξοδράδος 27/9 Ἰουλίου.

Ὁ ἐν Βενετίᾳ πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Π. Τυπάλδος
Φορέστῃ δημοσιεύει τὴν ἐπομένην εἰδοποίησιν·

Εἰδοποιήσεις πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἐκθέτας.

Ὁ υπογεγραμμένος πρόξενος καὶ ἐπίσημος ἀπεσταλμένος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ ἐν Βενετίᾳ Τρίτῃ διεισένει Γεωγραφικὴ Ἐκθέσις καὶ Συνῶδος, εἰδοποιεῖ τοὺς Ἕλληνας ἐκθέτας, ὅπως προθυμοποιηθῶσι καὶ ἀποστείλωσιν ἑγκαίρως εἰς τὴν διεθνὴν αὐτοῦ πᾶν ὃ, τι κατέχουσιν ἄξιον λόγου περὶ γεωγραφίας ἐν γένει, δημοσιευθὲν ἰδίως ὑπὸ Ἑλλήνων, τούτῃσι πίνακας γεωγραφικῶς καὶ ὁδολογικῶς, συγγραμμάτων γεωγραφικῶν, περιγραφῶν γεωγραφικῶν ὑπὸ γεωλογικῇ, οὐρολογικῇ καὶ βοτανικῇ ἔσφιν, λιμενοδείκτας (portolani) καὶ πᾶν ἕτερον δημοσίωμα σχετικὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως. Τὰ ἐκθέματα θέλουν συνοδεύεσθαι ὑπὸ ἀπλῆς σημειώσεως τοῦ εἶδους τοῦ ἐκθέματος, τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ προτερημάτων καὶ τοῦ ὕψους καὶ πλάτους αὐτοῦ, ἀνείνε πίναξ.

Ὁ πρόξενος καὶ ἐπίσημος ἀπεσταλμένος τῆς Ἑλλάδος
ἐν τῇ ἐν Βενετίᾳ Γ' ἀλληλοσθενεὶ γεωγραφικῇ
Ἐκθέσει καὶ Συνόδῳ

Π. Τυπάλδος Φορέστης.

Διεθνυστις. — P. Tipaldo Foresti, Console e Commissario di Grecia al terzo Congresso Geografico internazionale in Venezia.

2399. Ἑστία. Ἐκδίδεται· κατὰ κυριακὴν. Ἔτος Γ'. Τόμος ΙΑ', 5 Ἰουλίου 1881. Ἀριθ. 288 (236). Λεπτὰ 20. Ἀθήνησι, γραφεῖον τῆς Ἑστίας. ὁδὸς Σταδίου, ἀρ. 6, 4^{ον}, σελ. 16. Περιεχόμενα: Ὁ ἱατρὸς Ἀντώνιος [Μυθιστορία] Ἰω. Ρουφίνη. Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου]. — Ἡ Ἑρμοόπολις ὑπὸ ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν ἐποψίν ὑπὸ Ν. Γ. Ζωγραφακί. — Γνώμη Καποδιστρίου περὶ παιδείας. — Κέρκυρα. (Μελέτημα Φερδινάνδου Γρηγορίουδου). — Ἐκ στρατιωτῶν στρατάρχαι. — Adieu (Υἱάτινα, χαῖρε!). — Τί εὐρίσκειται ἐντός ἐνός ὡδοῦ βραστοῦ. — Νοημοσύνη κυνός. — Ὁ Μῶκος. — Δάνειον πνεῦμα. — Ἀλγέθεται. — Σημειώσεις. — Ὑγιεινὴ.

Ἀλληλογραφία τῆς Ἑστίας.

κκ. Χ. Ρ. Πατρὰς καὶ Χ. Π. Μεσολόγγιον. Σὰς ἐγρά-
ψαμεν ἰδιαίτερως. — κ. Δ. Β. Ἀλεξάνδρειαν. Τὸ φύλλον
τοῦ κ. Α. Α. θέλομεν ἀποστέλλει τοῖς λοιποῖς εἴη μᾶς
σημειώσιν διεύθυνσιν. Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς σημειωθῶσιν,
εἰ δυνατόν, τὰ ἀπὸ πρώτης Ἰανουαρίου καθυστατέρησαν
φύλλα, ὅπως ἀποσταλῶσιν καὶ ταῦτα. — κ. Σ. Ι. Ρ. Κέρκυ-
ραν. Τὸ φύλλον ἀποστέλλεται τακτικὰ. Ἐρευνήσατε μὴ
παρέπεσεν εἰς τὸ αὐτόθι ταχυδρομεῖον, ὅπου καὶ ἄλλοτε
συνέβη. — Ἐν ἡ ἀ ν α γ ν ὠ σ τ η ῖ τ ῆς «Ἐστίας». Μάδουτον.
Πρὸς τὸ κολλῶν ἐκλήθη τὸ πρῶτον ἡ ἀρχὴ κυλίνδρον ἐκ
πολλῶν κεκολλημένων χαρτῶν συγκειμένον, ὧν δὲ τελευ-
ταίως ὠνομάζετο σ χ α τ ὀ κ ο λ λ ὶ ο ν. Ἡ δὲ σημερινὴ τῆς
λέξεως σημασία προήλθε βαθυκλόν ἐκ τῆς χρήσεως τῶν βυ-
ζαντιανῶν χρόνων, ὅτε δὲ τῆς κατασκευῆς τοῦ χαρτοῦ προῖ-
στάμενος κ ὀ μ η ς τ ὶ ω ν θείων largitionum ἔθετε κατὰ
νόμον τὰ σημάτια αὐτοῦ εἰς τὸ καλοῦσθαι πρῶτοκόλλων.
Τὸ πρᾶγμα ἐξηγεῖ σαφῶς ἡ ἐξῆς Νεαρά τοῦ Ἰουστινιανοῦ
(Corp. Jur. Civ. Nov. XLIV, c. 2). «Ἐκεῖνο μέντοι τῶ
«παρόντι προστίθεμεν νόμον ὥστε τοὺς συμβολαιογράφους
«μὴ εἰς ἕτερον χαρτὴν καθάρων γράφειν συμβόλαιον, πλὴν
«εἰ μὴ εἰς ἐκεῖνον, ὅς προκείμενον τὸ καλοῦσθαι πρῶτο-
«κόλλων ἔχοι, φέρον τὴν τὴν κατὰ καιρὸν ἐνδοξοτάτου κ ὀ-
«μολτος τῶν θείων ἡμῶν largitionῶν προσηγορίαν, καὶ τὸν
«χρόνον, καθ' ὃν ὁ χάρις γέγονε, καὶ ὅπως ἐπὶ τῶν τοι-
«ούτων προγράφεται, καὶ τὸ πρῶτοκόλλων μὴ ἀποτέμνειν,
«ἀλλ' ἔγκειμενον ἐξ. — κ. Γ. Δ. Ζ. Μασσαλίαν. Τὸ φύλλον
ἀποστέλλεται ὑμῖν ἀπὸ σήμερον εἰς Μασσαλίαν καθ' ἣν μᾶς
ἐσημειώσατε διεύθυνσιν. — κ. Ε. Στ. Ἀθήνας. Τὰ ἐπώνυμα
βεβαίως ἀρχὴν ἔχουσι τὴν ἀνάγκην τῆς διακρίσεως τῶν ὁ-
μωνύμων προσώπων ἀπ' ἀλλήλων. Κατήντησε δὲ νὰ δια-
κρίνωσι κατόπιν καὶ τὰς οἰκογενεάς. Τὰ νεώτερα ἑλληνικὰ
ἐπώνυμα ἀρχὴν ἔχουσιν ἀπὸ τῆς ἐδούσης ἡ ὀρθότης μ. Χ.
ἐκαστοταετηρίδος. Ἀναγνώσατε ἱστορίαν Παπαρηγοπούλου
τόμον Γ', σελ. 516. — κ. Π. Α. Κωνσταντινουπόλιν. Τὸ
φύλλον ἀποστέλλεται τακτικώτατα, ἀπορροῦμεν δὲ πῶς πα-
ραπίπτει. Ὅπως οἴησθε ἡμεῖς δὲν εὐθυνοῦμεθα διὰ τὴν ἀπώ-
λειαν φύλλον ἐν τῷ ταχυδρομείῳ. — κ. Ε. Ζ. Μυτιλήνην.
Δι' ἰδιαίτερως ἡμῶν ἐπιστολῆς σὰς παρέχουμεν πάσας τὰς
ζητηθείσας πληροφορίας. — κ. Μ. Χ. Α. Πειραιᾶ. Ὁ λό-
γος δι' ὃν δὲν ἐδημοσιεύθησαν εἶνε ὅχι ὅτι ἀπῆδον πρὸς
τὴν ῥηθιν, ἀλλὰ ὅτι δὲν συνῆδον πρὸς τὴν μετρίκην. — κ.
Π. Σ. Α. Σμύρναν. Ἀδύνατον. — Π ο λ υ π ῆ ρ μ ο ν ι.
Σύρον. Τοῦ σάπωνος ἡ χρῆσις δὲν εἶνε ἀρχαία, καὶ αὐτὴ
δὲ ἡ λέξις εἶνε ξένης καταγωγῆς· κατὰ πρῶτον κάμνει χρῆ-
σιν αὐτῆς ὁ ἐκ Καππαδοκίας ἱατρός Ἀρεταῖος, ἀνιμωρφο-
τῆς τῆς Ἱπποκρατείου σχολῆς, ἀκμάσας περὶ τὰ τέλη τοῦ
πρώτου μ. Χ. αἰῶνος. Οἱ ἀρχαῖοι ἀντὶ σάπωνος μετεχειρί-
ζοντο πρὸς καθαρισμόν τῶν χειρῶν των τὸ λεγόμενον σμῆ-
μα ἢ σμῆγμα.

Αἱ συνδρομαὶ διευθύνονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας «Πρὸς τὴν διέθυνσιν τῆς «Εἰσετίας», ἀποστέλλονται δὲ δι' ἐπιταγῶν, τραπεζικῶν γραμματίων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἐλλληνικῶν γραμματισμῶν, χρυσοῦ, τραπεζικῶν γραμματίων τῆς Γαλλικῆς Τραπεζῆς ἢ γαλλικῶν γραμματισμῶν. Γραμματίαι τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς καὶ Ῥωμουναὶ χαρτονοῦσάστα εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

Συνδρομαί εἰς τὴν «Ἑστίαν» καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον γίνονται· δεκταί παρὰ τῷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κ. Δ. Βενετοκλαί.